

Eru umgengnismál til vandræða fyrir barnaverndarnefndir?

Staða barnaverndarnefnda við meðhöndlun umgengnismála á grundvelli barnalaga

Uppbygging erindis

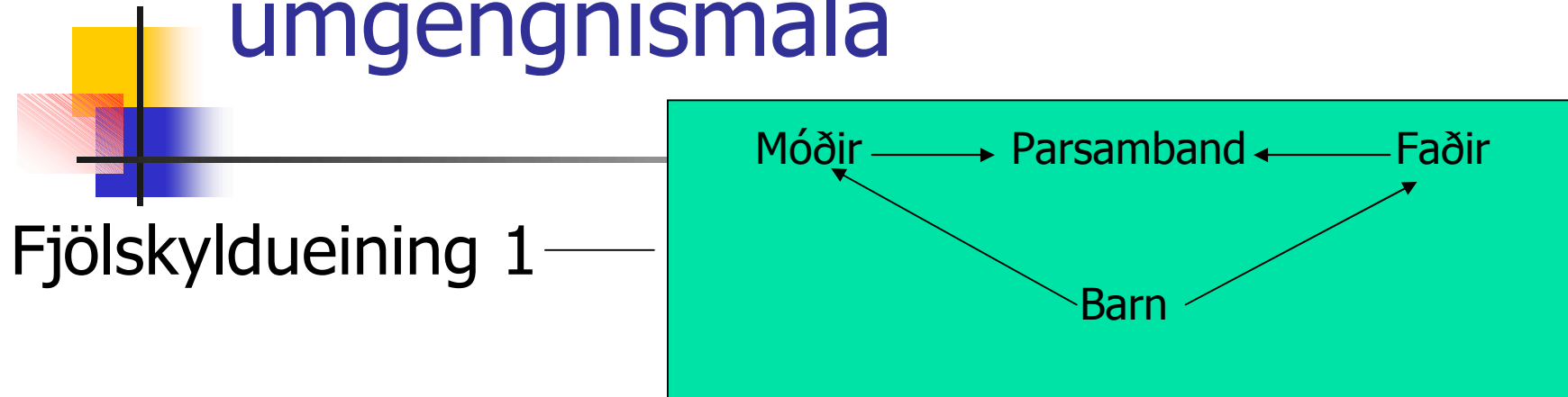
- Almenn atriði
- Forsaga og stjórnsýslukerfið
- Staða bvn. innan stjórnsýslunnar
- Úrbætur

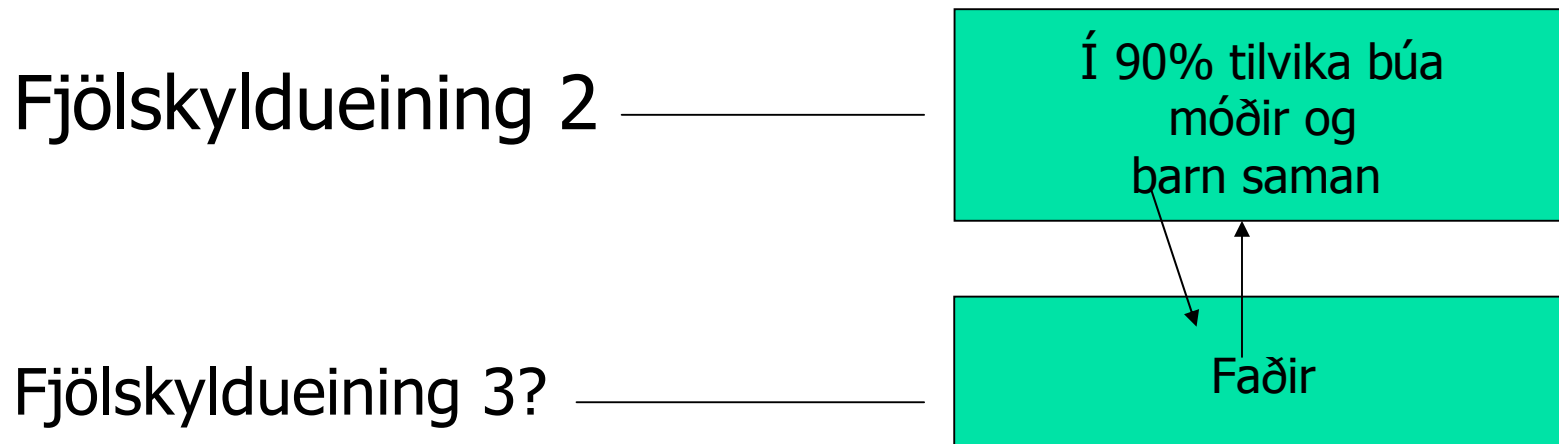
Hvað er umgengnisréttur?

- Réttur **barns** og **foreldris** til að hafa bein og milliliðalaus samskipti.
- Verndarandlag:
Tilfinningalegt samband barns og þess foreldris sem það býr ekki hjá.
- Hvað er forsjá?
- Umgengnisréttur er til staðar óháð forsjárfyrirkomulaginu.

Félagslegur veruleiki umgengnismála

Ný tilvera eftir lok parsambands:

Barnalög eru hluti einkaréttarins

- Barnalög gera ráð fyrir að foreldrar séu barni fyrir bestu.
- Beiting bvl. nr. 80/2002 og áhrif á sönnunarmat.
- Reglur um sönnunarbyrði?
- Hvað á bvn. að rannsaka?
- UA 1107/1994 og 1266/1994

Mannréttindi – dómar MDE

- Réttur til fjölskyldulífs.
- Hröð málsmeðferð.
- Nuuttinen gegn Finnlandi, dómur 27. júní 2000.
- Íslensk mál.

Forsaga

- **2. mgr. 47. gr. hjskpl. nr. 60/1972:**

Leita skal umsagnar barnaverndarnefndar, þegar ástæða þykir til þess, svo og liðsinnis hennar eða sérstaklega tilnefnds tilsjónarmanns í sambandi við framkvæmd umgengnisréttarins.

- **Óbreytt í yngri lögum, sbr. orðalag núgildandi reglu, 1. ml. 74. gr.:**

Sýslumaður getur leitað umsagnar barnaverndarnefndar þegar ástæða þykir til og liðsinnis hennar við meðferð máls.

Stjórnsýslukerfið og erfið mál.

Ráðuneytið

6. tímabil: 60+272 dagar

8. tímabil: 60+180 dagar

Bvn.

4. tímabil: 243 dagar

Sýslumaður

2. tímabil: 50 dagar

5. tímabil: 90 dagar

7. tímabil: 30+120 dagar

Sérfræði- ráðgjöf

3. tímabil: 55 dagar

Faðir

1. tímabil:
60 dagar

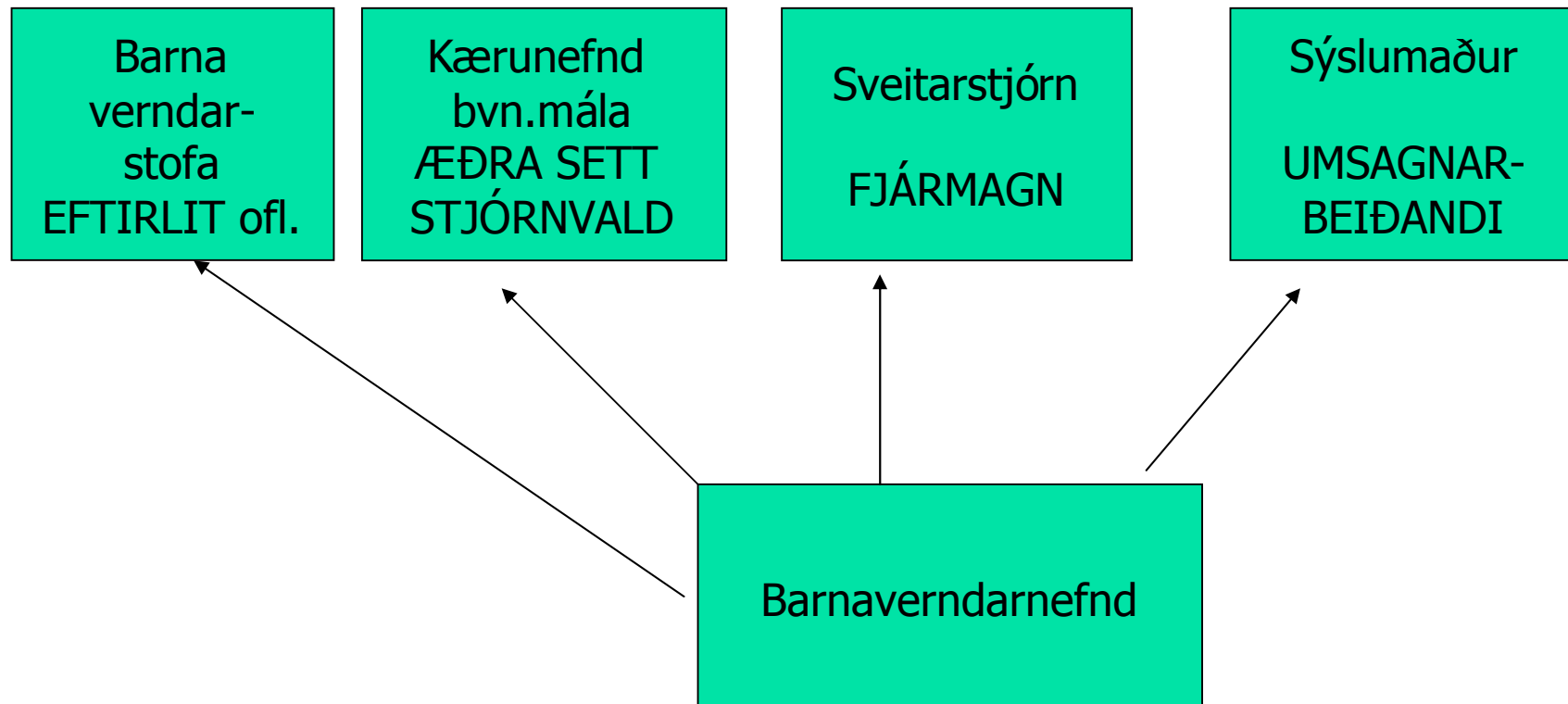
Móðir

Barn

Ferli erfiðs umgengnismáls (tilbúið dæmi)

1. tímabil: Hvað gerist áður en mál hefst? – 60 dagar
 2. tímabil: Aðgerðir sýslumanns í upphafi. – 50 dagar
 3. tímabil: Sérfræðiráðgjöf. – 55 dagar
 4. tímabil: Barnaverndarnefnd. – 243 dagar
 5. tímabil: Sýslumaður lýkur máli með úrskurði. – 90 dagar
 6. tímabil: Kærufrestur og meðferð ráðuneytis. – 60 + 272 dagar
 7. tímabil: Dagektamál hjá sýslumanni. – 30 + 120 dagar
 8. tímabil: Meðferð ráðuneytis á dagektamáli. – 60 + 180 dagar
- = **1220** dagar (3 ár og 4 mánuðir) síðan umgengnisforeldri
sá barnið og **1160** dagar (3 ár og 2 mánuðir) síðan mál
hófst hjá sýslumanni.
- Fyrirvari.

Stjórnsýsluleg staða bvn.

Hver á að fylgjast með bvn. í umgengnismálum?

- Barnaverndarstofa?
- Kærunefndin?
- Sýslumaður?
- Sveitarstjórn?
- Er nefndin í einskis manns landi?

Málsmeðferð nefnda

- Úthlutun til starfsmanns.
- Hugsanlega falið fleiri nefndum.
- Greinargerð starfsmanns.
- Andmælaréttur aðila.
- Nefndin sjálf og aðrir starfsmenn.
- 6-10 einstaklingar koma að meðferð málsins.

Úrbætur

- Valdframsal – fækka einstaklingum.
- Fjárveitingar – sveitarstjórn
- Afnema hlutverkið?
- Aukin sérhæfing og samstarf?